

Bureauonderzoek ecologie

In dit bureauonderzoek is de bestaande situatie vanuit ecologisch oogpunt beschreven en is vermeld welke ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt. Vervolgens is aangegeven waaraan deze ontwikkelingen - wat ecologie betreft - moeten worden getoetst. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen het toetsingskader dat door wettelijke regelingen wordt bepaald en het toetsingskader dat wordt gevormd door het beleid van Rijk, provincie en gemeente.

Huidige situatie

Het plangebied bestaat uit agrarische percelen, watergangen en opgaande beplanting.

Beoogde ontwikkelingen

In het plangebied wordt een nieuwe woonbuurt gerealiseerd. Hiervoor moeten de volgende werkzaamheden worden uitgevoerd:

- verwijderen beplanting en bomen;
- bouwrijp maken;
- bouwwerkzaamheden.

Toetsingskader

Beleid

De Nota Ruimte geeft het beleidskader voor de duurzame ontwikkeling en een verantwoord toekomstig grondgebruik in de vorm van onder andere de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De EHS is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones. De EHS is op provinciaal niveau uitgewerkt in de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS).

Normstelling

Flora- en faunawet

Voor de soortenbescherming is de Flora- en faunawet (hierna Ffw) van toepassing. Deze wet is gericht op de bescherming van dier- en plantensoorten in hun natuurlijke leefgebied. De Ffw bevat onder meer verbodsbepalingen met betrekking tot het aantasten, verontrusten of verstoren van beschermde dier- en plantensoorten, hun nesten, holen en andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen. De wet maakt hierbij een onderscheid tussen 'licht' en 'zwaar' beschermde soorten. Indien sprake is van bestendig beheer, onderhoud of gebruik, gelden voor sommige, met name genoemde soorten, de verbodsbepalingen van de Ffw niet. Er is dan sprake van vrijstelling op grond van de wet. Voor zover deze vrijstelling niet van toepassing is, bestaat de mogelijkheid om van de verbodsbepalingen ontheffing te verkrijgen van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie. Voor de zwaar beschermde soorten wordt deze ontheffing slechts verleend, indien:

- er sprake is van een wettelijk geregeld belang (waaronder het belang van land- en bosbouw, bestendig gebruik en dwingende reden van groot openbaar belang);
- er geen alternatief is;
- geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient in het geval van zwaar beschermde soorten of broedende vogels overtreding van de Ffw voorkomen te worden door het treffen van maatregelen, aangezien voor dergelijke situaties geen ontheffing kan worden verleend.

Met betrekking tot vogels hanteert het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie de volgende interpretatie van artikel 11:

De verbodsbepalingen van artikel 11 beperken zich bij vogels tot alleen de plaatsen waar gebroed wordt, inclusief de functionele omgeving om het broeden succesvol te doen zijn, én slechts gedurende de periode dat er gebroed wordt. Er zijn hierop echter verschillende uitzonderingen, te weten:

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Ffw het gehele seizoen.

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruikmaken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).

Nesten die niet het hele jaar door zijn beschermd

In de 'aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' worden de volgende soorten aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het hele jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. De soorten uit categorie 5 vragen soms wel om nader onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

De Ffw is voor dit bestemmingsplan van belang, omdat bij de voorbereiding van het plan moet worden onderzocht of deze wet de uitvoering van het plan niet in de weg staat.

Natuurbeschermingswet 1998

Uit het oogpunt van gebiedsbescherming is de Natuurbeschermingswet 1998 van belang. Deze wet onderscheidt drie soorten gebieden, te weten:

- a. door de minister van LNV aangewezen gebieden, zoals bedoeld in de Vogel- en Habitatrichtlijn;
- b. door de minister van LNV aangewezen beschermde natuurmonumenten;
- c. door Gedeputeerde Staten aangewezen beschermde landschapsgezichten.

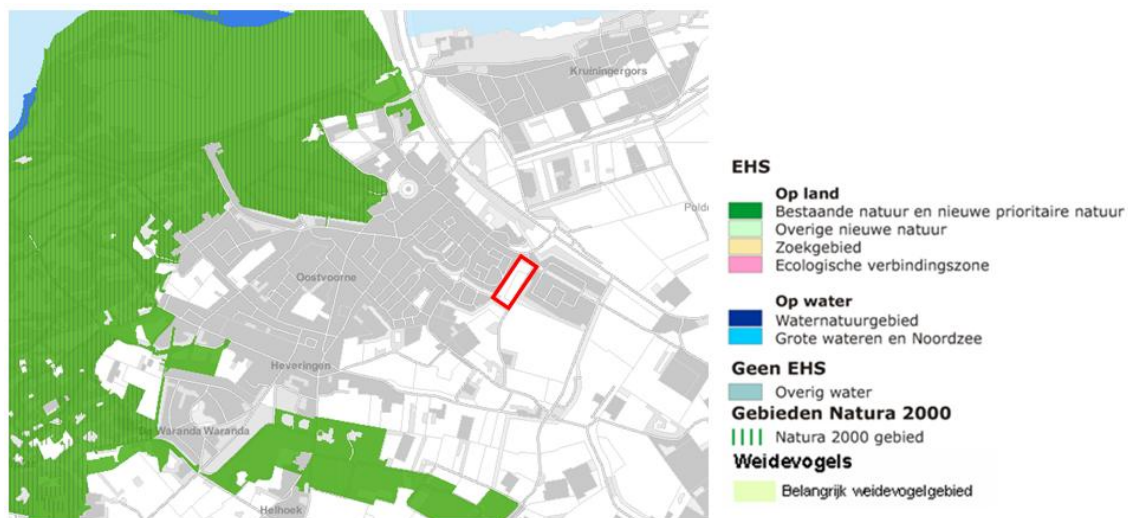
De wet bevat een zwaar beschermingsregime voor de onder a en b bedoelde gebieden (in de vorm van verboden voor allerlei handelingen, behoudens vergunning van Gedeputeerde Staten of de minister van LNV). De bescherming van de onder c bedoelde gebieden vindt plaats door middel van het bestemmingsplan. De speciale beschermingszones (a) hebben een externe werking, zodat ook ingrepen die buiten deze zones plaatsvinden verstoring kunnen veroorzaken en moeten worden getoetst op het effect van de ingreep op soorten en habitats.

Bij de voorbereiding van het bestemmingsplan moet worden onderzocht of de Natuurbeschermingswet 1998 de uitvoering van het plan niet in de weg staat. Dit is het geval wanneer de uitvoering tot ingrepen noodzaakt waarvan moet worden aangenomen dat daarvoor geen vergunning ingevolge de Natuurbeschermingswet 1998 zal kunnen worden verkregen.

Onderzoek

Gebiedsbescherming

Het plangebied vormt geen onderdeel van een natuur- of groengebied met een beschermde status, zoals Natura 2000. Het plangebied maakt ook geen deel uit van de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS). Het Natura 2000-gebied Voornes Duin ligt op bijna 900 m van het plangebied aan de noordwestkant van de kern Oostvoorne.



Figuur B1.1 Ligging plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van beschermde natuurgebieden (bron: geo-loket provincie Zuid-Holland)

Het Ministerie van LNV heeft het Voornes Duin in 2008 definitief aangewezen als Natura 2000-gebied. Het Natura 2000-gebied Voornes Duin omvat het Vogelrichtlijngebied Voornes Duin en het Habitatrichtlijngebied Voornes Duin. Het duingebied van Voorne heeft een grote variatie in landschapstypen en heeft daardoor een grote soortenrijkdom, zowel wat betreft flora als fauna. Het bestaat uit een afwisselend duingebied met twee grote duinmeren (Breede Water en Quackjeswater) en meerdere kleine poelen, moerassen, grote oppervlaktes bos en struweel, duingraslanden en natte duinvalleien. Aan de binnenduintrand liggen een aantal landgoedbossen met stinzefflora.

Het Natura 2000-gebied Voornes Duin is aangewezen voor elf habitattypen en drie soorten uit de Habitatrichtlijn en vier soorten uit de Vogelrichtlijn, zie tabel B1.1. Voor deze habitattypen en soorten zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd in het aanwijzingsbesluit.

Tabel B1.1 Aangewezen habitattypen en soorten volgens de Habitat- en Vogelrichtlijn
(bron: Essentietabel, LNV)

Habitattypen	
H2120	Witte duinen
H2130A	*Grijze duinen (kalkrijk)
H2130C	*Grijze duinen (heischraal)
H2160	Duindoornstruwelen

H2170	Kruipwilgstruwelen
H2180A	Duinbossen (droog)
H2180B	Duinbossen (vochtig)
H2180C	Duinbossen (binnenduinrand)
H2190A	Vochtige duinvalleien (open water)
H2190B	Vochtige duinvalleien (kalkrijk)
H2190D	Vochtige duinvalleien (hoge moerasplanten)
Habitatsoorten	
H1014	Nauwe korfslak
H1340	*Noordse woelmuis
H1903	Groenknolorchis
Broedvogels	
A008	Geoorde fuut
A017	Aalscholver
A026	Kleine zilverreiger
A034	Lepelaar

* = prioritair habitatype/soort

Soortenbescherming

De (verwachte) ecologische waarden zijn vastgesteld aan de hand van een quickscan (Mertens, 2010) en een natuurtoets voor vleermuizen, kleine modderkruiper en rugstreeppad (Mertens, 2010).

Planten

Op basis van de quickscan kan worden gesteld dat het plangebied geen bijzondere of beschermde soorten herbergt.

Vogels

Het voorkomen van bedreigde vogelsoorten of vogels met vaste rust- en verblijfplaatsen wordt uitgesloten. De hiervoor vereiste biotopen ontbreken. In het gebied komen echter wel soorten voor als scholekster.

Zoogdieren

Het is niet aannemelijk dat in het plangebied matig of strikt beschermde grondgebonden zoogdieren voorkomen. Het gebied is te geïsoleerd en te klein van omvang. In het plangebied komen naar verwachting wel soorten als mol, egel en veldmuis voor.

Het voorkomen van verblijfplaatsen wordt uitgesloten omdat gebouwen ontbreken en bomen met gaten afwezig zijn. In het plangebied zijn wel foeragerende vleermuizen vastgesteld. Vliegroutes zijn niet waargenomen.

Amfibieën

In het plangebied zijn diverse kleinere en grotere wateren aangetroffen die een functie zouden kunnen hebben voor amfibieën. Op basis van regionale verspreidingsgegevens is bekend dat de strikt beschermde rugstreeppad in de omgeving van Oostvoorne voorkomt. De soort is echter niet aangetroffen in het plangebied. Daarnaast zouden de licht beschermde bruine kikker, groene kikker, kleine watersalamander en gewone pad kunnen voorkomen. Alleen de bruine kikker is tijdens het onderzoek aangetroffen.

Vissen

De kleine modderkruiper is tijdens het veldonderzoek niet aangetroffen.

Overige soorten

Het plangebied is ongeschikt als biotoop voor beschermde reptielen en insecten (vlinders, sprinkhanen en libellen). De genoemde beschermde soortengroepen stellen hoge eisen aan hun leefgebied; het plangebied voldoet hier niet aan.

In tabel B1.2 staat aangegeven welke beschermde soorten er binnen het plangebied (naar verwachting) voorkomen en onder welk beschermingsregime deze vallen.

Tabel B1.2 Beschermde soorten binnen het plangebied en het beschermingsregime

vrijstellingsregeling Ffw	tabel 1		mol, egel en veldmuis bruine kikker
ontheffingsregeling Ffw	tabel 2		geen
	tabel 3	<i>bijlage 1 AMvB</i>	geen
		<i>bijlage IV HR</i>	alle vleermuizen
	vogels	<i>cat. 1 t/m 4</i>	geen

Toetsing en conclusie

Gebiedsbescherming

De ontwikkeling in het plangebied zou kunnen leiden tot mogelijke negatieve effecten in het Natura 2000-gebied Voornes Duin (tevens PEHS-gebied). Aangezien het plangebied niet in het Voornes Duin is gelegen zullen er geen effecten als gevolg van vernietiging, versnippering en verdroging optreden. Gezien de afstand tussen het natuurgebied en het plangebied en de tussenliggende bebouwing zal er ook geen geluidsverstoring optreden. Mogelijk dat als gevolg van de verkeerstoename de stikstofdepositie in het Natura 2000-gebied toeneemt. De N218 ligt namelijk dicht langs het Voornes Duin ter hoogte van het Oostvoornse Meer. De toename van maximaal 350 mvt/etmaal op de totale hoeveelheid van 28.650 mvt/etmaal op de N218 is dermate gering dat de stikstofdepositie nauwelijks toe zal nemen. Naar verwachting zal de extra depositie op slechts enkele tientallen meters van de weg neerslaan. Op deze afstand zijn geen gevoelige habitattypen (grijze duinen) aanwezig. Derhalve kunnen negatieve effecten op het Natura 2000-gebied Voornes Duin worden uitgesloten. De Natuurbeschermingswet zal de uitvoering van het bestemmingsplan dan ook niet in de weg staan.

Soortenbescherming

Het bestemmingsplan is het besluit dat ingrepen mogelijk maakt en een aantasting van beschermde dier- of plantensoorten kan betekenen. Uiterlijk bij het nemen van een besluit dat ruimtelijke veranderingen mogelijk maakt, zal daarom zekerheid moeten zijn verkregen dat overtredingen van de Ffw niet optreden.

Het bestemmingsplan voorziet in de realisatie van een nieuwe woonbuurt. De benodigde werkzaamheden ten behoeve van deze ontwikkeling kunnen leiden tot aantasting van te beschermen natuurwaarden.

- Er zal geen ontheffing nodig zijn voor de tabel 1-soorten van de Ffw waarvoor een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Ffw geldt.
- De aantasting en verstoring van vogels dient te worden voorkomen door werkzaamheden buiten het broedseizoen (globaal van 15 maart tot en met 15 juli) te laten starten.
- Vaste verblijfplaatsen of vliegroutes van vleermuizen zijn niet vastgesteld tijdens het veldonderzoek. Het plangebied en omgeving vormen wel foerageergebied voor met name de

gewone dwergvleermuis en in veel mindere mate voor de ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Het gebied is echter niet van wezenlijke waarde. Door de ontwikkeling van het gebied wordt de waarde van het plangebied als marginaal foerageergebied niet aangetast. Door de ontwikkeling ontstaat er meer structuur en boven de te realiseren tuinen kan gevoerd worden.

Gezien het bovenstaande staat de Flora- en faunawet de uitvoering van onderhavig bestemmingsplan niet in de weg.